

Rok české hudby a Smetana 200 jsou prioritou české vlády

26.9.2023 - Luděk Březina | Ministerstvo kultury ČR

Ministerstvo kultury již vypsallo patřičné dotační řízení, do kterého je možné se přihlásit do polovina října. Rok české hudby zahájí ministr kultury Martin Baxa na Novoročním koncertu České filharmonie pod taktovkou dirigenta Jakuba Hruší. Celý projekt završí Týden české hudby v New Yorku v prosinci 2024. Významné akce v rámci Roku české hudby chystají kulturní instituce nejen v Praze, Brně, Ostravě a Plzni, ale i v dalších regionech České republiky. Důležité projekty se uskuteční také na tuzemských a zahraničních festivalech. Ambasadory Roku české hudby jsou Gabriela Beňačková, Pavel Černoch, Klára Gibišová, Jakub Hruša, Jiří Kylián, Josef Špaček a Pavel Haas Quartet. Logo Roku české hudby a projektu Smetana 200 vytvořilo Studio Najbrt. Hlavní informační platformou jsou webové stránky www.smetana200.com.

„Dvousté výročí narození Bedřicha Smetany vnímám jako silný impuls k propagaci české kultury u nás i za hranicemi naší vlasti. Výročí je pro Českou republiku celonárodním tématem, které se neomezuje jen na oblast hudby, ale má světu ukázat Českou republiku jako kulturní velmoc a Bedřicha Smetanu jako skladatele světového formátu. V zahraničí bude projekt rovněž oslavou a propagací Smetanova díla v evropském i světovém kontextu, zároveň ale přispěje k mezinárodní prezentaci České republiky jako kulturní velmoci a posílení jejího renomé ve světě,“ uvedl ministr kultury Martin Baxa.

„V blížícím se výročním Roku české hudby 2024 chceme pochopitelně připomínat Bedřicha Smetanu, ale také chceme poprvé poukázat na šíři a pestrost všech žánrů hudby, které vznikly a stále vznikají na našem území. Rádi bychom tak učinili v podobě výrazně se odlišujících od Roků české hudby, které se uskutečnily v době bipolárního světa,“ řekl Michal Medek, obchodní ředitel České filharmonie a ředitel Smetanovy Litomyšle.

„Navenek neutrální shodný název těchto akcí, které byly načasované k výročí narození či úmrtí významných skladatelských osobností, totiž v sobě ve skutečnosti skrýval ideologicky vyhraněné a výrazně nacionalisticky orientované chápání domácí hudební minulosti. Zapomínalo se na hudbu slovenskou a už vůbec nepadla zmínka o tom, že by kdy v českých zemích působili také židovští či jazykově němečtí hudební umělci,“ vysvětlil Aleš Březina, kreativní ředitel Roku české hudby a projektu Smetana 200.

Rok české hudby a projekt Smetana 200 přichází s otevřeným konceptem, tedy nejen kulturními podniky pro určitou exkluzivní, uzavřenou skupinu lidí, ale pro celou společnost. Současně představuje český příspěvek mezinárodnímu společenství. Ostatně i dílo Bedřicha Smetany bude prezentováno v evropském a světovém kontextu.

„Máme velkou radost, že se do projektu zapojují velké i menší instituce a pořadatelé napříč celou republikou. Nejedná se pouze o hudební akce, jsem v kontaktu i s muzei, divadly, školami a amatérskými spolky. Velké smetanovské přehlídky chystají vedle Smetanovy Litomyšle také operní domy v Ostravě a Plzni a k výročí se připojují pražské i regionální festivaly. Prozradit můžeme i to, že Česká televize chystá celovečerní film o Bedřichu Smetanovi,“ doplňuje koordinátor Roku české hudby a projektu Smetana 200 Marek Šulc a připomíná, že významné české kulturní instituce, soubory a umělci se také chystají reprezentovat Českou republiku na prestižních pódii v zahraničí.

Před deseti lety zahájil Rok české hudby Novoroční koncert České filharmonie pod taktovkou šéfdirigenta Jiřího Bělohlávka a uzavřel slavnostní koncert v pražské O2 aréně za řízení Jakuba Hrůši. Nyní bude Jakub Hrůša Rok české hudby na Novoročním koncertu České filharmonie otevírat. *„Zatímco v roce 2014 byl Jakub Hrůša hodnocen jako mladý uznávaný dirigent, o dekádu později se před publikum postaví nejen nejslavnější český dirigent současnosti, ale i jeden z nejvýznamnějších a nejobsazovanějších světových dirigentů, který pravidelně hostuje u hvězdných orchestrů a operních domů,“* zdůraznil generální ředitel České filharmonie David Mareček.

První český orchestr chystá s Jakubem Hrůšou vedle Novoročního koncertu také uvedení Smetanovy Libuše a s šéfdirigentem Semjonem Byčkovem vydání Mé vlasti. Prologem Roku české hudby budou ze strany České filharmonie už tři následující týdny, během nichž bude orchestr provádět na devíti koncertech výlučně skladby od Antonína Dvořáka. Tři vrcholné Dvořákovy symfonie také se Semjonem Byčkovem nahraje a v příštím roce vydá. Naváže tak na Dvořákovský komplet, který Česká filharmonie natočila s Jiřím Bělohlávkem a který vyšel u příležitosti předchozího Roku české hudby.

Rok české hudby se připomíná od roku 1924, kdy se oslavovalo sté výročí narození Bedřicha Smetany, jehož hudba byla považována za důležitý stmelující prvek nové republiky i znak zralosti nedávno zformovaného moderního českého národa. Smetanovské oslavy tehdy zasáhly široké vrstvy obyvatelstva, měly značný mezinárodní ohlas a dodnes jsou považovány za absolutní vrchol smetanovských aktivit. Hrát Smetanu bylo otázkou národní i profesní prestiže. Postupně se však objevovala další jména a přidávaly další události, díky nimž „čtyřkové“ letopočty nabíraly na významu. Do povědomí hudebních znalců se zapsal například rok 1564, kdy se narodil Kryštof Harant z Polžic a Bezdruzic, poukazovalo se také na výročí narození Leoše Janáčka roku 1854 či Josefa Suka v roce 1874. V květnu 1904 zemřel Antonín Dvořák a o deset let později přišel na svět budoucí šéfdirigent České filharmonie Rafael Kubelík. Rok 1944 naopak smutně potvrdil osudový význam čtyřek pro českou hudbu. V koncentračním táboře Osvětim vyhasly životy „terezínských autorů“ Hanse Krásky, Viktora Ullmanna a Pavla Haase. Ve čtyřkových letech se připomínala také výročí Oskara Nedbala, Vítězslava Nováka, Bohuslava Martinů, Josefa Bohuslava Foerster a mnoha dalších hudebníků.

<https://www.mkcr.cz/novinky-a-media-cs-4/5421cs-rok-ceske-hudby-a-smetana-200-jsou-prioritou-ceske-vlady>